

אור לארבעה עשר

פרק ראשון פסחים

צ"ח א מ"י פ"ה מ"ה
 ב"ה המורה ס"א
 צ"ב ב מ"י פ"ב ס"ה
 מ"ג ס"ה י"ג
 ק"ד מ"י פ"ב ס"ה
 פ"ה מ"י פ"ב ס"ה
 ק"ה א מ"י פ"ב ס"ה
 כ"ג ס"ה י"ג
 ק"ו (מ"י) פ"ב ס"ה
 ס"ה י"ג פ"ב ס"ה
 א"י פ"ב ס"ה י"ג

בכרי חסרונו . פ"ה כדרך חסרונו של פירות וקשה לר"י א"כ
 מ"ט דרשב"ג דאמר מוכרן ב"ד וואר"י דמייירי דנחסר
 בחדש אחד יותר ממה שחסרונו עולה לחדש וקרי בכרי חסרונו לפי
 שדעין לא נחסרו יותר מכדי חסרונו הטובה לשנה כדמפר' בהמפקיד
 (ב"מ ט.) לחסין ולאוורו תשעה חלא'
 קצין לכור אבל אם נחסרו יותר ד"ה
 מוכרן ב"ד :

אמר רחבא אמר רבי יהודה . לפי
 שהיה רבו מובהק קרי ל' ר' :

אין מביאין תודה אחרת . פ"ה
 ואורו לחס פורים ויולא לחולין
 ויקח בדמים תודה אחרת או לחס
 לתודה אחרת ואין גראה ליון דלחס
 גופיה לא חוי לתודה אחרת דמיס
 נמי לא חוי לתודה אחרת דמאי שאל
 ובפרק הסודות (מנחות פ.) אמר בהדיא
 הפריש מעות ללחמי תודה וניתחמו
 אין מביאין תודה אחרת ואמ"נ
 והדמיוס אטוריס פריך שפיר
 וניפרקינהו דמחא תמלא תודה
 שאברה אל"נ פירקינהו בזהו פרוטה
 דלכתחלה יכול לחלל זה מה על
 פרוטה כשאין הפסד להקדש כדמוכח
 בערכין (ל' כ"ט) :

אלא לעולם שקשט עליהן הזבח .
 אומר ריב"ז דהשתא הדר
 ביה ממה שאמר כשירות היו דב"ג
 איירי שקשט הזבח כדאמר לעיל אין
 מביאין תודה ב"ד והשתא מופסלו
 טפי שקשט הדם וגם נפסלו בלינה
 ולכן מעמיד בנשך הדם שהטעם
 הרשון שאמר רבי חיינה מתוך שכן
 מרובות נפסלות בלינה גראה לו
 דוחק לדיך יתכן למפני ריבוי שלהן
 לא ימלא אוכלים הלא מותרין לזרים
 ובירושלמי רבי חיינה גופיה משני
 האי שכיחא דגרס ההם רבי חיינה
 אומר פסולות היו מפני שהיו
 ממהרים להביא תודותיהן מפני
 חמץ שבתודות ואי אפשר שלא ישך
 דמה של אחת מהן והן נפסלות
 מדקאמר מפני שממחרין משמע
 דב"ד מייירי דכולם היו מביאין :
שהחמץ שלא לשמן וזרק דמן
 שלא לשמן . נראה מן
 דמן שלא לשמן לאו דוקא דהוא הדין
 אם זרק לשמן :

הלחם קדוש . בהתכלת (מנחות
 ד' מ"ז) איכא מאן דאמר
 קדוש לתפוס פדיונו ולא בעי למימר
 שאל לחולין אלא תופס פדיונו
 ואינו יולא לחולין דל"כ אכתי
 תיקוי וליפרקינהו :

כל העומד לזרוק כזרוק דמי .
 וא"ת זרק דמן שלא לשמן נימא דמי ואמאי קאמר
 רבי אלעזר ב"ר שמעון דאינו קדוש וי"ל כיון שמקור מלשמן גרע
 מןשך הדם ואיגליא מתלא ללא היו כזרוק בשעת קבלה וקשה
 דבפרק המנחות והגסכים (מנחות קז.) אמר פיגל בזריקה משמח
 קומחא אולכים לר"ש משום דכל העומד לזרוק כזרוק דמי ודוחק
 לחלק בין פיגול לשלל לשמן וי"ל דלגביה גופיה דזבח חזיב כזרוק
 אמ"נ דפיגול בזריקה אבל לגבי דברים המתקדשים עם הזבח כגון
 לחם לא חזיב כזרוק כשנעשה הזריקה שלא בהשכר :
כשירות היו . וא"ת מאחר דכשירות היו אמאי מסיקי אוקון
 עד שעת איסור וי"ל דהיינו (ברשב"ג) דאמר לעיל
 (ד' י"ז) תרומה כל חמש ולחמי תודה כתרומה והיו נוטלים האחרונה וכן
 בסוף חמש וכן משמע בירושלמי :

בכרי חסרונו אבל יותר מכדי חסרונו
 מוכרן בבית דין, וכל שכן הכא דהא פסירי
 לגמרי : ועוד אמר ר' יהודה שתי הלוחות
 כו' : תני תנא קמיה דרב יהודה על גבי
 האיצימבא אל וכי להצניען הוא צריך ר' תנאי
 על גבי האיצימבא * אמר רחבא אמר ר'
 יהודה * הר הבית סמיו כפול היה * תנאי נמי
 הכי יד הבית סמיו כפול היה רבי יהודה
 ואמר איסמונית היתה נקראת-סמיו לפנים
 מסמיו : פסולות וכו' : אמאי פסולות : אמר
 ר' תנאי * מתוך שהיו מרובות, נפסלות

בלינה דתנאי * אין מביאין תודה בתנאי
 המצות מפני חמץ שבה פשיט' : אמר רב אדא
 בר אבהו הכא ב"ד עסקינן וקסבר * אין
 מביאין קדשים לבית הפסול וכולי עלמא
 בשלישה עשר מייתי להו ומתוך שהן
 מרובות נפסלות בלינה ; משום * אמר
 כשירות היו ואלא אמאי קרי להו 'פסולות'
 שלא נשחט עליהן הזבח, ונשחט שאבד
 הזבח, וי"ת זבח אחד ונשחט דאמר ר' יו
 תודה וזו לחמה וכדרכה דאמר רבה * אמר
 הלחם מביא לחם אחר, אמר ר' תודה * אין
 מביא תודה אחת, כ"מ הלחם גרל תודה ואין
 תודה גרל לחם ונפרקינהו לחולין *
 אלא לעולם שישחט עליהן הזבח ונשפך
 הדם וכמאן ב"ד ר' יוחנן * שני דברים
 המותרין לעילין זה בלא זה דתנאי * יבבשי

עצרת אין מקרישין את הלחם אלא בשחיטה
 כ"ד שחמץ לשמן וזרק דמן לשמן קדש הלחם
 לשמן שלא לשמן וזרק דמן שלא לשמן לא
 קדש הלחם, לשמן לשמן וזרק דמן שלא
 לשמן-לחם קדש ואינו קדש דבר ר' יוחנן
 אלעזר ב"ר * אמר לעולם אינו קדש הלחם
 עד שישחטו לשמן וזרק דמן לשמן * אפי'
 חימא ר' אלעזר ברבי שמעון הכא במאי
 עסקינן כגון לעזר קבלה הדם כיום ונשפך
 ור"א בר"ש סב"ל ליה כאבוה * דאמר "כל
 העומד לזרוק כזרוק דמי, תנאי משום * ב"ד
 אר"א אמר כשירות היו, כל זמן שמונחות
 כל העם אוכלין, ניטלה אחת מהן תרלין לא
 אוכלין ולא שורפין, ניטלו שתיהן התחילו
 כולן שורפין תנאי ואבא שאול אמר
 שתי

בדמים יקח תודה או לחם תודה אחרת : ואין תודה גלל לחם . שהיא
 עיקר : ונפסל * . דכל זמן שלא קידשו לגופן של להם פדיון והואיל
 ויש להם תקנה בכך למה לנו מפסדין קדשים : אלא לעולם שישחט
 עליהן הזבח . דשזב חין להן תקנה : וקנו ששפך הדם . ומיאו עדיין
 אינן טעונות שריפה וזריכות לעזר * דתקן כ"ד לזנין
 (לקמן פ"ג.) כל שפסלו בגופו ישרף מיד בדם ובבעלים תעבור אורחו
 ואלא לבית השריפה ואפ"ה מולוין בכו ויהיבין להו התם : כמאן *
 קאמרי דבשחיטה לתודה קדוש גופו שלא לפדות עור * שחיטה
 וזריקה . הן מותרין את הזבח ואת חמיו בו : מצלין אותו
 וטני כבשים בני שנה לזבח השלמים והיחזי הכהן אותם על לחם
 הכבירים תנופה לפני ה' ונגמרינן להו מלחמי תודה שאין
 עמי

קדשים אלא בזביחה במנחות בפרק התכלת * : קדוש . ליפסל ביוולא ושלא יפדה עוד : ואינו קדוש . ואינו יתיר באכילה ואף
 על פי שהכבשים עלמן מותרין דקיימא לן כל הזבחים שזבחו שלא לשמן כשירין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה ומיניו בפרק
 עני דביה (ד' כ') בעינן עלרת ששחטן שלא לשמן הדם יורק והבשר יאכל-א"כ והוא דמחילתו בשלמים בעלמא אבל גלל לחם כיון
 דכבשים אין עמן עליהן דהא לא עלו לשם חובה אלא לשם נדבה עליהן, מי יחירו : כ"כ בפרק מרובה (ד' טו') :
 העומד לזרוק . שאינו מחוסר אלא זריקה : כזרוק דמי . לחול עליו כל עם פסול קדשי קדשים אבל לאשתריו לא מותריו עד דל"ק :

בכרי חסרונו . כשאין נחסרין אלא כדרך חסרונו של פירות הקטוב
 ב"מ בהמפקיד (ד' ט.) לחסין ולאוורו תשעה חלא' קצין לכור :
 דקא פסיד לגמרי . שחאסרים בהנחה : על גב האיצימבא . על
 הכסא מנח : וכי לפנינו *
 יתנוח טס : גג האיצימבא . גג היה
 צנו למעלה מפני הנשמים : ספיו
 כפול היה . האיצימבא סביב סביב
 מקפת ובתוך אותו הקף עוד אחר :
 מתוך שכן מרובות . לחמי תודה
 בשלשה עשר ביטין שכל מי שיש
 לו להביא תודה כרגל מביאה בשלשה
 עשר * נפסלות בלינה . לבוקרו של
 י"ד לחמי תודה מ' חלות ו' מהן חמץ
 שאל' (ויקרא ז) על חלות לחם חמץ :
 אין מביאין קדשים לבית הפסול .
 אין מביאין קרבן ביום שימטט
 זמן אכילתו שקבעה לו תורה וגמלא
 בא ליד יתיר ותודה נאכלת ליום
 ולילה ואם יבאוס ב"ד אינן נאכלות
 של חמץ אלא עד שש שעות : וכולי
 עלמא ב"ג מייתי לפו . כל מי שעליו
 תודה מביאה ב"ג לפי שלא יקריבנה
 למחר וכ"ש בפסח : נפסלות בלינה .
 שאין להם אולכין כל קדוש
 דפסולות ועומד' היו ניתנין סס דחס
 היו כשירות לא בנו עומדין אוקון
 כדי לפסולן בידיים שמונחות עם עד
 זמן הביעור וכשרפות : כשירות סיו .
 כלומר אפילו לא היה להן פסול גדול
 בלינה שכן כבר לשריפה אפ"ה מלחמ
 שאין להם תקנה ליאכל ואפילו הן
 עדיין טעונות עיבור אורה יבדין
 לה התם והיינו דמי כגון שלא נשחט
 עליהן הזבח ויש להן קדושת דמים
 משאוקדשו ואין להן היטר עד שישחט
 עליהן הזבח ויורק הדם ללחמי תודה
 אין קדושת קדושת הנוק אלא
 בשחיטה הזבח כדמניא במנחות על
 חלות לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח
 מלמד שאין הלחם קדוש אלא בזביחה
 התורה והאי 'קדוש' קדושת הגוף
 קאמר דהא משעה שאמר רבי (פ"ג) *
 לתודה' חל עליהם עם הקדש אבל
 אין קדושת ליפסל בלינה ובטבול ויס
 ואם נטמאו נפדין ויוולא לחולין עד
 שישחט הזבח עליהן וכסם שהזבח
 מקדשו כך בזריקה הדם יתירוהו
 לאכילה כבשר התודה עמו דהואיל
 ותלוין בשר הכרי היא כמוה חזיקת
 הדם מתרת קדשים דכתיב' וזבחך
 ישך והדר והבשר תאכל' : אין מביא
 תודה אחרת . על אורו לחם ופדיון
 אורו ויולא לחולין דלחס גלל תודה
 וכיון דהוקבע לזו פסול לאחרת אבל

לקמן כ"ג :
 סוכה פ"ה :
 ברכות ל"ג :
 פ"ה י"ג :
 פ"ה ס"ג :
 [לקמן ח"ג] :
 זבחים פ"ה :
 בכורות פ"ג :
 ד"ה ט"ז :

מנחות פ"ה ס"ג :
 ש"ל ר' אבא :
 [מנחות ע"ג] :
 יבמות ק"ד :
 מנחות ז"ז :
 דף ע"ב :
 [יבמות ק"ה] :

כ"ק פ"ו [מנחות] :
 ע"ק : בכיורות
 ק"ד : תמורה
 [כ"ג] :

לקמן ל"ד :

קדוש . ליפסל ביוולא ושלא יפדה עוד : ואינו קדוש . ואינו יתיר באכילה ואף
 על פי שהכבשים עלמן מותרין דקיימא לן כל הזבחים שזבחו שלא לשמן כשירין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה ומיניו בפרק
 עני דביה (ד' כ') בעינן עלרת ששחטן שלא לשמן הדם יורק והבשר יאכל-א"כ והוא דמחילתו בשלמים בעלמא אבל גלל לחם כיון
 דכבשים אין עמן עליהן דהא לא עלו לשם חובה אלא לשם נדבה עליהן, מי יחירו : כ"כ בפרק מרובה (ד' טו') :
 העומד לזרוק . שאינו מחוסר אלא זריקה : כזרוק דמי . לחול עליו כל עם פסול קדשי קדשים אבל לאשתריו לא מותריו עד דל"ק :